

Wiadomości krajowe.

— Z Wiednia dnia 5. Stycznia. —

Najjaśnieysi Monarchowie: Austryiacki, Rossyyski i Pruski, po skończonych obradach w Weronie, wydali do Swoich Posłów przy innych Dworach zawierzytelniowych, następujący urzędowy i jednobrzmiący List Okólny, względem rezultatów na owym Zieździe uchwalonych. Pierwopisy tego Listu podpisali Ministrowie wszystkich trzech Gabinetów: Xiążę Metternich, Hrabia Nesselrode i Hrabia Bernstorff:

W Weronie dnia 24, Grudnia 1822.

Przez akta urzędowe, po skończonych naradach Laybachskich W Panu w miesiącu Maia 1821 udzielone, uprzedzony zostałeś, że Monarchowie sprzymierzeni i Gabinetów Ich Ministrowie, ziadą się powtórnie w ciągu roku 1822 tym końcem, aby środkiem, na wniosek Dworów Neapolitańskiego i Sardynskiego i za przyzwoleniem wszystkich Dworów Włoskich, do ustalenia pokoju na półwyspie, po smutnych wypadkach r. 1820 i 1821go, uchwalonym, oznaczyć pewne granice.

Ziad ten właśnie się teraz odprawił, i jest zamiarem Naszym, W Pana z tego skutkami obeznaynić.

Mocą Konwencyi, podpisaney w Novara, d. 24. Lipca 1821, uprzednio rozporządzo zostało, aby oddział woysk posilkowych, zajęł linią woyskową w Piemencie z tem atoli zastrzeżeniem, iż na Zieździe r. 1822, rozstrzygnięto ma być, czyli położenie kraju dozwoli uchylenia tego środka, lub też przedłużenie jego nabaże.

Pełnomocnicy Dworów podpisani na Konwencyi zawartey w Novara, łącznie z Pełnomocnikiem Króla Jmci Sardynskiego, przystąpili następnie do wysłedzenia tego stanu; i pokazało się, że pobyt woyska posilkowego w Piemencie do utrzymania spokojności nie jest więcey potrzebny. Król Jmci Sardynski podał sam wniosek, w jakich przedziałach czasu, woysko posilkowe z tego kraju wychodzić

by mogło. Sprzymierzeni Monarchowie przychylili się do Jego wniosku i mocą nowey ugody postanowiono, że odwrót woysk posilkowych z d. 31. Grudnia r. b. rozpocząć, a z d. 30. Września 1823, przez ustąpienie z twierdzy Alexandrya, zakonczyć się ma.

Z drugiey znowu strony, Król Jmci Oboiey Sycylii, kazał oświadczyć trzem Dworóm, do Konwencyi na d. 18. Października w Neapolu podpisaney, udział mającym, iż oboeany stan iego kraju dozwala Mu wniesć, aby liczba woysk posilkowych w różnych częściach iego kraju rozłożonych, zmniejszoną została. Monarchowie sprzymierzeni nie wabali się bynajmniej i tu przystąpić do wniosku; iakoż woysko posilkowe zajmujące Królestwo Oboiey Sycylii, zmniejszone będzie iak w naykrótszym czasie o siedmnaście tysięcy ludzi.

A więc w tym samym stosunku, iak zdarzone wypadki życzeniom Monarchów odpowiadziały, spełnia się i to, co w końcu Kongresu Laybachskiego, wyrzekli: «Iż dalecy, aby Swoie do spraw Włoskich wdanie się, za granice konieczney potrzeby przeciągać, pragną jedynie i to nayszczerczey, by stan rzeczy, tę dręczącą powinność na nich wkładający, iak nayrychleý usi, i bogday się nigdy nie «wznawiał.» Tak więc znikają owe fałszywe postrachy, owe zawistne rzeczy wykładania i owe zasmucające prorocstwa, które tylko niewiadomość, albo wiarołomność rozsiewała w Europie, aby opinią Ludów o czystych i szlachetnych zamiarach Monarchów, obłąkać. Żadne skryte-zamiary, żadne rachuby własnych korzyści, ani też żądza sławy, nie przyczyniały się do tego postanowienia, które wskazała jedynie gwałtowna potrzeba r. 1821. Oprzed się rewolucyi; zagrozić drogę nietadóm, kłęskóm, i zbrodnióm, które chciała zgromadzić i rozpostrzec na całe Włochy; przywrócić spokóy i porządek w tym kraju; opiekę dać prawym Rządom, o którą upomnieć się im przystało — o to było wszystko, co zajęło myśl Monarchów, i na co usiłowania Swoie obrocili. W miarę osiągnionego celu, cofną teraz daną pomoc, którą tylko istotna potrzeba wezwać i usprawiedliwiać mogła, iakoż ją coraz więce

cofać będą. Szczęśliwymi się mienią, że bezpieczeństwo i spokój Ludów, zostawić mogą staranności Monarchów, którym Opatrzność te Ludy poruciła; że potwarzy odiać mogą ostatnią pokrywkę, pod którą niepodległość Panujących nad Ludami Włoskimi, wątpliwą okazać usiłowała.

Przedmiot Kongresu Werońskiego, oznaczony wyraźną umową, zatwierdzony został przez uchwały, dla ulżenia Państwu Włoskiemu, wydane. Zebrani atoli Monarchowie i Ministrowie ich Gabinetów, nie mogli nie zwrócić oczu na dwie mocno powikłane okoliczności, których postępy zajmowały ich ciągle od Zjazdu Laybachskiego.

Przed samym końcem owego Zjazdu, zaszedł wypadek wielkiej wagi. Co duch rewolucyjny rozpoczął na półwyspie zachodnim, czego we Włoszech dokazać usiłował, to mu się udało na wschodnim koncu Europy. Właśnie tej chwili, kiedy powstanie wojskowe w Neapolu i Turynie, za zbliżeniem się prawej Władzy pierzchnęło, pochodnia rewolucyi, zapaliła kraje Turckie. Zjednoczonego zbiegu tych wypadków, nie można było wątpić o iedności ich źródła. To samo złe, które w tylu różnych stanowiskach wybuchnęło i chociaż pod odmiennymi pozorami, wszędzie iednak w tej samej postaci ukazało się i tym samym ogłoszone było językiem, wskazało aż nadto widocznie wspólne ognisko, z którego wzięto początek. Ci, którzy temi rozruchami kierowali, pochlebiali sobie, korzystać z nich; narady Mocarstw sprzymierzonych niezgodą zakłócić, i zbrojne siły, którychby niebezpieczeństwa, na innych stanowiskach Europy urosłe, wymagać mogły, przyprowadzić do stanu neutralności. Nadzieje te zniweczone zostały; Monarchowie, postanowiwszy nieodmiennie odrzucać wszelkie zasady rękoszu w jakimkolwiek miejscu, lub w jakimkolwiek kształcie objawione, wydali w tej mierze natychmiast swój iednomyślny wyrok. Zwracając nieprzerwanie swoją uwagę na przedmiot ich wspólnej troskliwości, odmawiali względem każdej rzeczy, któraby ich od przedsięwziętej drogi odwieść zdołała; lecz wraz poszli za głosem sumnienia i świętej powinności, i mówili za sprawą ludzkości na korzyść krwawych ofiar nierozumnego, równie iak karygodnego przedsięwzięcia.

Ponieważ przez liczne a poufne korespondencje, zaszłe między pięciu Dworami w epoce najważniejszej dla historii Ich Przymierza, zupełnie zaspokajające porozumienie się względem spraw Wschodnich uzyskane zo-

stało, nie było więc na Zieździe Werońskim, nic więcej do czynienia, iak tylko rezultaty tego porozumienia się zatwierdzić. Jakoż sprzyjające z Rosyją Mocarstwa, pochlebiali sobie, że wspólnem usiłowaniem usunęły przeszkody, które doskonałemu wypełnieniu Ich życzeń ieszcze na zawadzie stały.

Drugie znowu wypadki, na wszelką uwagę Monarchów zasługujące, obróciły oczy Ich na opłakany stan zachodnio Europejskiego półwyspu.

Hiszpania uległa dziś losowi, który czeka tych wszystkich nieszczęśliwych Państw, co szukają dobra drogą, którą nigdy do niego nie trafiają. Naród Hiszpański krąży po nieszczęściem kole rewolucyi; rewolucyi, którą zlewnięszy, iak obłąkani ludzie, mienią dobrodziejstwem, a nawet tryumfem oświeconego wieku. Wszystkie Rządy są świadkami, iak gorliwie ci ludzie usiłowali przeświadczać swoich współczesnych, że rewolucya ta była koniecznym i zbawiennym owocem postępu oświaty i że środek, który ją do skutku przyprowadził i wspierał, był nayszlachetniejszym popędem wzniosłej miłości oyczyzny. — Gdyby oświata mogła mieć za cel, zburzenie towarzystwa ludzkiego, i gdyby można dopuścić, że zbrojna siła, tylko do utrzymania wewnętrznej spokoyności i zewnętrznego pokoju w Państwach, przeznaczona, ma prawo bezkarnie przywłaszczać sobie panowanie nad niemi; natenczas i Rewolucya Hiszpańska mogłaby uzyskać prawo, aby ją wieki podziwiali; a rękosz wojskowy na wyspie Leonu, mógłby za wzór posłużyć Reformatorem. Lecz prawda utwierdziła w niedługo swoje prawa, a Hiszpania z utratą szczęścia i sławy, stawia nam nowy, lecz smutny przykład nieodzownych skutków, które wszelki zamach na wieczne prawa moralnego porządku w świecie, za sobą pociąga.

Prawna Władza spętana; z przymusu, w narzędzie obalenia wszystkich praw i prawnych swobód zamieniona; wszystkie stany Narodu od rewolucyjnej powodzi w zamęt rozhułanych fali porwane; dowolność i ucisk wywierane w kształcie ustaw; całe Królestwo na wszelki nielad i wszelkiego rodzaju konwulsyie wystawione; bogate osady oderwane od matki oyczyzny, na tych samych zasadach, na których ona swoje publiczne prawo opiera, a któreby nadermatnie w drugim półkolu potępiła; nakoniec ostatnie zasłki kraju, wojną domową wyczerpane i zniszczone — oto obraz terazniejszego położenia Hiszpanii! oto są klęski, które nawiedzają Lud szlachetny, godzien lepszego przeznaczenia. Te są powody sprawie-

dliwéj obawy, które takowy zbieg żywiołów niepokoju i zaburzenia, wzbudzić musiał w krajach, z półwyspem w najbliższej styczności zostających. Jeżeli jest jakie Mocarstwo, które w sposób nieprzyjacielski oderwało się od zasad utrzymania całości, od zasad, utrzymujących wszelką więź ziązku Europejskiego, toć tem Mocarstwem jest Hiszpania, w obecnem rozsprzęgnienu swoiem.

Mogliż Monarchowie patrzeć z obojętnością na tyle ziego, które się tylko na jeden kraj sprzysięgło a z tylu niebezpieczeństw dla innych jest połączone? Tylko od własnego sądu i od własnego sumnienia w tey ważnej sprawie zawiśli, musieli się zapytać siebie, czyli Im wolno spokojnie przypatrywać się dłużej nieszczęściu, które z każdym dniem zagraża coraz straszniejszym niebezpieczeństwem, a co większa, czyli im wolno przez obecność swoich Reprezentantów, udzielać fałszywego pozor, iakoby czynności stronnictwa do utrzymania zgubnej Władzy swoiey, wszystko przedsiębrać gotowego, milczeniem pochwalają. Wyrok Monarchów nie mógł być wątpliwym. Ich Postowie odebrali rozkaz opuszczenia półwyspu.

Niechże więc iakie chcą, będą skutki tego kroku, dosyć, że Monarchowie przez ten krok dowodzą Europie, iż Ich nie spowodować nie może do wahania się w postanowieniu, które ich wewnętrzne przekonanie dobrem nazwało. Im rzetelniej sprzyiają Królowi Hiszpańskiemu, im żywiej obchodzą Ich Dobro Narodu, który we wszystkich epokach dzieiów swoich, tylu się cnotami i wspaniałomyślnością wyszczególnił, tem mocniej uczuli Oni potrzebę, nięcia środków, na które się namyślili, i przy których obstać będą umieli.

Rzut oka na powyższy stan rzeczy, przekona W Pana, iż Monarchowie na ostatnich naradach swoich, w niczem nie zбочyli od zasad, którym we wszystkich okolicznościach mających ziązku z utrzymaniem porządku, i przez wypadki tegoczesne tyle ważnych, nieodmienne wiernymi pozostali. Ziązek Ich istotnie na tych zasadach wsparty, i w niczem nie tracący swoiey pierwotney cechy, nabiera coraz większey stałości i mocy. Zbyteczną byłoby bronić Ich prawego i zbawiennego sposobu myślenia przeciwko niecney potwarzy, kiedy ią codziennie rzeczywistość zbija. Cała nakoniec Europa znać będzie przymuszona, że systemat, którego się Monarchowie trzymają, jest naysgodniejszy z niepodległością i potęgą Rządów, równie iak z dobrze zrozumianą sprawą Narodów. Tylko sprzysięgających się prze-

ciwko prawey Władzy iednych, i cnotliwości drugich, aby oboie w przepaść pogrążyć, poczytują Monarchowie za nieprzyjaciół. Życzenia Monarchów, są iedynie życzenia pokoju. Ten atoli pokój, chociaż między Mocarstwami ustalony, nie może iednak dać się uczuć w pełni błogich skutków swoich, na całe towarzystwo ludzkiego spoteczeństwa, dopóki duch zaburzenia, w różnych ieszcze krajach umyśly niepokoiący, wiarołomnemi namowami i karygodnemi zamachami stronnictwa dążącego do rewolucyi i upadku, żywionym będzie; dopóki herszty i narzędzia iego, czyli to w otwartym boiu na trony i terazniejsze ustanowy targające się, czyli w ukryciu niegodziwe plany okładające, spiski knować, opinią publiczną zgubnym iadem zatrwać, ludy zasmucającami a fałszywemi obrazami obecności, i zmyślonemi o przyszłość obawami, dręczyc nieprzesną.

Naymędrsze środki przedsięwzięte przez Rządę nie powiedą się, naylepsze układy systematu poprawczego nie osiągną skutku; i zaufanie między ludźmi nie wróci, dopóki popieracze tych obrzydłych intryg w zupełną niemoc pogrążeńi nie będą; iakoż i Monarchom dotąd się zdawać będzie, że wielkiego dzieła swoiego nie dokonali, dopóki tym popieraczom nie będzie odiyety oręż, którym pokoiowi Swiata zagrażają.

Udzielając Gabinetowi, przy którym WPan zawierzytelny jest, fakta i oświadczenia, niniejszym urzędowym aktem odyete, przypomnisz Mu WPan oraz warunki, które Monarchowie do spełnienia zbawiennych życzeń swoich za nieodzownie poczytują. Chcąc Europie zapewnić nie tylko pokój, którego pod opieką traktatów używa, ale i te wewnętrzny spokójności uczucie i trwałe bezpieczeństwo, bez których nie ma prawdziwego szczęścia dla Narodów, muszą polegać Monarchowie na wier-nem i stałem współdziałaniu wszystkich Rządów. Wzywają ich oni do tego w imieniu ich własney nayważniejszey sprawy, w imieniu porządku towarzyskiego, o utrzymanie którego rzecz idzie, i w imieniu następnych pokolen. Oby te wszystkie Rządę przeięte były wielką prawdą, że złożona w ich rękę Władza jest świętym zakładem, z którego Ludom swoim i ich potomności winne są zdać sprawę; i że się na ciężką wystawią odpowiedzialność, jeżeli popadną w błąd, lub słuchać będą rad, które wcześnię lub późnię pozbawiają ich środków bronięcia-poddanych od zguby, która by im same zgotowały. Monarchowie muszą sobie z zaufaniem, że znajdą sprzymierzeńców w tych osobach, które pod iakimbądź wrescie kształ-

tem najwyższą Władzę państwą, że w nich znajdujemy sprzymierzeńców, którzy nie tylko słownemu znaczeniu zawartych układów i przyjętym w nich prawidłom, terazniejszego systematu Europejskiego główną podstawę stanowiącym, ale ale i duchowi i zasadom ich bożą; pochlebiali sobie oraz, że wyrzeczone tu słowa uważać zechcą Rządu, jako nowe potwierdzenie stałego i niezmiennego przedsięwzięcia Monarchów, by wszystkie środki, powierzone im od Opatrzności, poświęcili dla szczęścia Europy.»

Wczoraj, to jest, d. 4. b. m., o godzinie 4tej z południa, ku pociesze mieszkańców powrócili NN. Cesarstwo Ichmć do Swojej Stolicy w naysposobniejszym zdrowiu.

Król Jmć Obojczy Sycylii przybył tu także dnia wczorajszego o godz. 2 z południa i stanął w przygotowanych dla siebie pokojach w nadwornym zamku Cesarzkim (*Hofburg*).

Podług wiadomości nadeszłych o podróży N. Króla Jmci Pruskiego, Monarcha ten nocował d. 26. Grudnia w St. Johann, d. 27. w Salzburgu, a d. 28. w Wels, ztamtąd udał się dalszą drogą przez Budweis do Pragi, gdzie stanął d. 31.; z Pragi powraca przez Cieplice i Dreżno do Berlina.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Monitor z d. 26. i 27. Grudnia (odebrany w Wiedniu przez nadzwyczajną sposobność), zawiera następujące rozporządzenie:

»Ludwik, z Bożej łaski Król Francyi i Nawarry. — Przyjąwszy podziękowanie Xięcia Macieja de Montmorency, Naszego siostrzeńca, za urząd Ministra Sekretarza Stanu piastowany przy Wydziale Spraw Zewnętrznych, postanowiliśmy i stanowimy, co następuje: Artykuł 1. Prezes Naszcy Rady Ministrów (P. de Villèle) objąć ma tymczasowie Wydział Spraw Zewnętrznych. — Art. 2. Prezes Naszcy Rady Ministrów upoważniony jest do wykonania niniejszego rozporządzenia. Dan w Paryżu d. 25. Grudnia w r. Zbawienia 1822; Panowania Naszego dwudziestym ósmym.« (*podpis.*) »Ludwik.« Narozkaz Króla: Prezes Rady Ministrów (*podpis.*) »J. de Villèle.«

Ten sam Numer Monitora umieścił artykuł następujący:

»Pośpieszamy z udzieleniem Publiczności pierwszego aktu urzędowego, który od zjazdu Kongressu do wiadomości podać możemy.«

»Taka rozmaitość spraw przywiązana jest

do uchwał wydanych przez różne Gabinety w tym wielkim przedmiocie, że zaiste ważną jest rzeczą, ogłosić je w tęg chwili, kiedy już z pewnością postanowione zostały:«

Prezes Rady Ministrów, upoważniony tymczasowie do zawiadywania Wydziałem Spraw Zewnętrznych, do Hrabiego de la Garde, Posta Królewskiego w Madrycie:

»Mości Hrabio! Gdy polityczne WPana położenie z powodu uchwał na obradach w Weronie zapadłych, może uleść jakowęg odmianie, przyzwęta więc prawemu charakterowi Francuzów zalecają, użyta wszelkiego starania, aby węzły obu Monarchów łączące, ściślejszemi uczynić i utrzymać stosunki między obu Narodami zachodzące.«

»Francya zaraz od chwili wybuchtęg w Hiszpanii w miesiącu Kwietniu 1820 rewolucyi, okrom niebezpieczeństw, które ięg z tego powodu zagrażały, użyta wszelkiego starania, aby węzły obu Monarchów łączące, ściślejszemi uczynić i utrzymać stosunki między obu Narodami zachodzące.«

»Wpływ atoli, który zasłę w Monarchii Hiszpańskiej odmiany przyprowadził do skutku, rezultatami tych odmian, co było łatwo do przewidzenia, stał się nieznojszym.«

»Konstytucya, której Król Ferdynand, od powrócenia na Tron, ani uznał, ani też przyjął, narzucona mu odjęd została przez powstanie wojskowe. Czyn takowy pociągnał za sobą skutek naturalny, iż każdy Hiszpan nieukontentowany mienić się upoważnionym, tymże samym srodkiem starać się zaprowadzić porządek rzeczy, który ze zdaniem iego i z iego zasadami bardziej się zgadzał. Użycie przemocy, utworzyło prawo przemocy.«

»I ztąd to powstało poruszenie gwardyi w Madrycie i wyruszenie uzbrojonych oddziałów w różnych częściach Królestwa. Pograniczne Francyi prowincyje, stały się szczególnie widownią domowęg wojny. Ten zawichrzony stan półwyspu zmusił Francyją do zabezpieczenia granic swych. Wypadki zasłę od wystawienia wojska uważającego u podnóż Pyreneów, usprawiedliwiaią dostatecznie mądrą przeczerność Rządu N. Monarchy.«

»Pośród tego czasu zebrał się Kongres w Weronie ieszcze w roku zeszłym do rozstrzygnięcia spraw Włoskich uradzony.«

»Francya, jako członek uzupełniający Kongres, oświadczyć się musiała względem uzbierania się, do którego przystąpić zniewolona była, i względem użytku, któryby na przy-

padek, z tego uzbrojenia uczynić mogła. Środki przezorności ze strony Francyi użyte, wydały się iey Sprzymierzeńcom sprawiedliwe i Mocarstwa ją tu stałego postanowiły połączyć się z Francyją celem dania iey pomocy w razie potrzeby utrzymania iey powagi i spokoju.«

»Francyja byłaby poprzestała na tém równie życzliwem iak zaszczytnem dla nię Monarchów postanowieniu, atoli Austria, Prussy i Rossyja, uznały potrzebę wydania osobnego aktu Przymierza przez Manifest wyjaśniający ich sposób myślenia. Tym końcem Mocarstwa pomienione, posłały dyplomatyczne noty do Posłów Swoich w Madrycie, które Ci, Rządowi Hiszpańskiemu udzielić i w dalszém postępowaniu swoim rozkazy od Dworów swoich odebrane, wypełnić mają.«

»W Pan, Mości Hrabio, udzieliwszy Gabinetowi Madryckiemu niniejsze oświadczenie, dasz Mu oraz do poznania, że Rząd Króla Jmci połączony jest ściśle ze swoimi Sprzymierzonymi z tém nieodmiennem postanowieniem, aby zasady i poruszenia rewolucyjne wyćwiczyć i usmierzyć; że jednak niemnię jest życzeniem iego i Mocarstw Sprzymierzonych, aby szlachetny Naród Hiszpański wynaleść chciał sam u siebie środki na złe, które go obarczają; złe, które jest tego rodzaju, iż Rady Europejskie niepokoi i powodnie ich do użycia środków przezorności, ze wszech miar nieprzyjemnych.«

»Przedewszystkiem masz W Pan pamiętać, aby Gabinetowi dał poznać, że Ludy półwyspu powrócone spokoyności, znajdują w sąsiadach swoich zawsze wiernych i szczerých przyjaciół. Wskutek tego zapewnisz W Pan Gabinet Madrycki, że pomoc wszelkiego rodzaju, zostawiona Francyi do wolnego rozrządzenia na korzyść Hiszpanii, jest w pogotowiu dla nię do zabezpieczenia własnego szczęścia i pomnożenia własney pomysłności; atoli W Pan oświadczysz wraz temu Gabinetowi, iż dopóki Hiszpania dawać się będzie szarpać rewolucyynym stronnictwom, Francyja nie ustąpi w niczém z ujętych przez siebie środków przezorności dla własnego bezpieczeństwa. Rząd Króla Jmci nie będzie się nawet wahał W Pana z Madrytu odwołać i rękoyi swojej w skuteczniejszych środkach szukać, jeżeli istotny interes iego będzie ciągle zagrożony i jeżeli straci nadzieję lepszey odmiany, którę chętnie obiecuje sobie po sposobie myślenia, iakim długi czas celowali Hiszpanie i Francuzi w przywiązaniu do swoich Monarchów i do rozumney wolności.«

»Oto są instrukcyje, których udzielić W Pa-

nu Moi Hrabio, zalecił mi Król w tęy chwili, kiedy noty Gabinetów Wiedenskiego, Berlinckiego i Peterburgskiego, Gabinetowi Madryckiemu oddane zostaną; Instrukcyje te postużą W Panu dać poznać sposób myślenia i postanowienie Rządu Francuzkiego w obecney tak ważney sprawie.«

»Wreszcie upoważniony jesteś W Pan udzielić tegourzędowe listu i gdyby żądano, wydać z niego odpisy.«

»W Paryżu d. 25. Grudnia 1822.«

Królestwo Polskie.

Gazeta Warszawska z d. 3. Stycznia, umieściła następujące postanowienie Namiestnika Królewskiego w Radzie Stanu, dotyczące nowych taryfj celł od d. 1. Stycznia b. r. w Królestwie Polskiem pobierać się mających:

»W Imieniu N. Alexandra I. i t. d.«

Najjaśniejszy Pan Dekretami z d. 1/12. i. 16/28. Sierpnia r. b., które się tu załączają, zatwierdzając nowe Taryfjy opłat celnych, iakie od dnia 1. Stycznia 1823 r. w Królestwie Polskiem pobierane bydź mają, upoważnić Nas raczył do wydania szczegółowych urządzeń, iakich zmiana w systemacie handlowym zasła, wymaga. — W dopełnieniu przeto woli Najwyższej, postanowiliśmy i stanowimy:

§. 1. Załączająca się tu Taryfja Jeneralna opłat celnych, wyrokiem Najjaśniejszego Pana z d. 16/28. Sierpnia r. b. zatwierdzoną, staie się obowiązującą w Królestwie Polskiem z d. 1. Stycznia 1823 r., od której to epoki dotychczasowa Taryfja celna w roku 1820 ogłoszona, w swej mocy zupełnie ustaie.

§. 2. Wszystkie atoli ekspedycyje towarów, któreby do dnia 31. Grudnia r. b. granice kraju przeszły, odhyc się powinny według zasad dotychczasowej Taryfjy.

§. 3. Oprócz wskazanych ogłaszającą się Taryfją opłat celnych od przedmiotów do kraju wprowadzanych i z niego wychodzących, pobierane będą zwykłe opłaty ekspedycyine, mianowicie:

Za każdy stempel grosz jeden. — Za pieczętkę grosz jeden. — Za plombę większą groszy dwanaście. — Za plombę mniejszą groszy sześć. — Za kwit celny groszy pięć. — Za kwit zaświadczaący groszy pięć. — Za list konwoiowy groszy dziesięć. — Za świadectwo pochodzenia złotych dwa. — Za windę od cetrara groszy pięć. — Za wagę od cetrara groszy pięć. — Za skład (w samey tylko Warszawie) od cetrara na miesiąc po groszy dziesięć.

§. 4. Przedmioty do wprowadzania do kraju nową taryfją celną dozwolone, a podle-

gające opłatom konsumpcyjnym w miastach, iak n. p. bydło, oprócz opłat celnych pomienione podatki konsumpcyjne niszczać będą.

§. 5. Wszystkie przedmioty handlowe, wyraźnie w pierwszemy części taryfy i w należącym do nięj skorowidzu nie wyszczególnione, są tēj samēj do wprowadzania zabronione, wszystkie zaś kraiove produkta i wyroby z kraiu wywożone w III. części taryfy inien nie wyszczególnione, są wolne przy wyjsciu od wszelkięj opłaty celney.

§. 6. Powozy, suknie, bielizna, obuwie, sprzęt i naczynia, w których, lub z którymi podróżnięcy granice przebywaię, nie na handel, lecz ku własnęj potrzebie służęce, wolne bydź maię od opłaty celney; podobne atoli przedmioty bez podróżnięcego, furmanem lub poczty do kraiu wprowadzane, ulegę maię przepisom taryfy celney.

§. 7. Sprrowadzaięcy się do kraiu na stałe zamieszkanie cudzoziemcy, rzemieślnicy, fabrykańci lub rolnicy, w przyzwoite paszporta lub świadectwa opatrzeni, nie będą obowiązani na granicy do opłat celnych od narzędzi, sprzętów i naczyn, inwentarzy żywych i martwych do prowadzenia fabryki, rzemiosła, lub gospodarstwa potrzebnych.

§. 8. Żydzi zagraniczni, tylko na czasowy pobyt do kraiu przybywaięcy, oboj dopełnienia przepisów Policyjnych, obowiązani będą, iak dotęd, wykupywać bilety celne (Gelleitschein). Od dnia 1. Stycznia 1823 roku, każdy żyd obcy bilet celny na pobyt trzydziestodniowy w kraiu, wykupić na granicy obowiązany, opłacać będzie Złotych Polskich piętnaście, za uzyskanie biletu, bez względu na wiek, stan i płeć. Zachowuie się i nadal istnieięcy dotęd przepis, względem odnawiania biletów celnych, w razie dłuższego w kraiu pobytu żyda zagranicznego.

§. 9. Stosunki mieszkańcōw pogranicznych, a mianowicie własciiceli gruntowych, posiadłości swe linię granicznę przecięte maięcych, co się dotyczy osobistego przebywania granic lub przeprowadzania płodów z własných pól, łąk i lasów, ulegę będą dotychczasowym przepisom.

§. 10. Dobrodzieystwo udzielone wolnemu miastu Kraków i iego okręgowi względem wprowadzania do Królestwa Polskiego różnych wyrobów tamecznych bez opłaty celney, rozcięgać się otdęd ma tylko do przedmiotów, które do wprowadzania są za opłatę celną z in-

nych kraioów dozwolone. Artykuly zatęm do wprowadzenia zupełnie zabronione, nie będą wpuszczane i od wolnego miasta Krakowa.

§. 11. Wszystkie transporta towarów, transito przez kraj przechodzących, ieżeli rzeczywiscie wydę z kraiu, niszczać tylko będą opłaty expedycyjne, wolne zaś bydź maię od wszelkich opłat celnych. — Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu przedsięweźmie potrzebne ęrodki zabezpieczaięce Skarb od straty iakaby z niewyjscia transportów transito deklarowanych rządzonę w dochodach bydź mogła.

§. 12. Wszystkie opłaty celne niszczone będą w monetach, kurs kassowy według Tabel Ewaluacyjnych w Królestwie maięcych.

§. 13. Do poboru i kontroli dochodów celnych i do expedycyi towarów transito przez kraj przechodzących, ustanowione komory dzie-lic się będą na a) komory graniczne 1go i 2go rzędu, b) komory konsumowe, c) komory składowe, d) urzędy handel kontroliujące.

§. 14. Komor granicznych 1go rzędu będzie: Na granicy od Rossyi 4: w Alexocie, w Tykocinie, w Terespolu i w Łuszkowie.

Na granicy od Austryi 4: w Tomaszowie, w Zawichoście, Igołomii i w Krasieńcu.

Na granicy od Pruss 7: w Wieruszowie, w Kaliszu, w Pyzdrach, w Stupcy, w Nieszawie, w Mławie i w Kucharskini.

§. 15. Komor granicznych 2go rzędu będzie na teraz, na granicy od Rossyi 6: w Włodawie, w Krzemieńcu, w Ciechanowcu, w Złoteryi, w Osowcu i w Łosonie.

Na granicy od Pruss 2: w Wierzbowie i w Herbach.

§. 16. Komory konsumowe będą w miastach stołecznych Woiewództw: w Warszawie, w Kielcach, w Radomiu, w Lublinie, w Siedlcach, w Płocku, w Suwałkach i Kaliszu.

§. 17. Komora konsumowa w Warszawie, będzie zarazem Komorę składowę.

§. 18. Na traktach handlowych, które Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu przepisze i ogłosi, zachowanę będzie dotychczasowa kontrolła handlu. — Liczbę urzędów kontroliujących Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu ustanowi.

(Dokończenie następi.)